СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28 ЛЮТОГО 1948. No. 47. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 28, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свобода": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗА НЕГАЙНЕ ДОПУЩЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ ДО АМЕРИКИ

Ню Йорк, 26 лютого. — Коли конгрес не ухвалить відповідної зміни в імміграційнім законі впродовж найближчих 6 тижнів, то ціла програма для розселення нових імігрантів в Злучених Державах буде стримана на цілий рік. Такий погляд висловив директор Воєнної Допомогової Служби при Нешенел Кетолик Велфер Конференс, монсіньор Едвард Е. Сванстром. Над розселенням нових імігрантів радили в готелі Рузвелт директори цеї організації з 18 католицьких дієцезій з представниками інших деномінацій і склали програму розселення. Директори організації приготовляють розселення в 8 прибережних стейтах. Вони видають апель до парафій, щоб вони зробили докладний перегляд своїх вірних і обчислили, кільки осіб з нової іміграції кожний з них може примістити в себе на мешкання і для праці. З нарад видано заяву, що їхні організації підтримають всякий закон, який має на меті облегчити недолю переміщених осіб в европейських таборах. Бувший міністер пошт Фарлі вийшов з прилюдним домаганням, щоб Америка негайно відтворила брами для 100,000 европейських скитальників.

ОБІ КОМІСІЇ ПОГОДИЛИСЯ НА ВИСОТУ ФОНДІВ ДЛЯ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Вашингтон. — Комісії закордонних справ обох палат погодилися на знижку фондів до $5,300,000,000 на переведення Пляну Маршала, щоб запобігти дальшій знижці якої домагається конгресмен Гертер. Адміністрація надіється фондів у висоті $6.8 більйонів, одначе тому, що ці фонди тепер змінені щодо часу їх видатку, здогадуються, що уряд не буде робити перешкод, коли б так обі палати ухвалили нижчу суму. Повний сенат почне дискусію над цим вже найближчого понеділка.

ХОЧУТЬ ВИКЛЮЧИТИ ТРУМАНА ЯК КАНДИДАТА В СТЕЙТІ ВИРДЖІНІЯ

Ричмонд, у стейті Вирджінія. — Губернатор Вилієм М. Тук зажадав від стейтової асамблеї, щоб вона ухвалила закон, на підставі якого імя президента Трумана було б зчеркнене з балотів при голосуванні на президента в осені. Він хоче добитися дозволу, щоб стейтова організація Демократичної партії мала право виступити з власної партії. Губернатор є того погляду, що Труман не повинен був оприлюднювати домагання для зривання громадянських прав. Коли б плян губернатора був прийнятий в леґіслятурі, тоді електори стейту Вирджінія могли б свобідно віддати свої голоси на кого хочуть, а не на Трумана, як кандидата Демократичної партії.

СТРАЙК ДРУКАРІВ У ФИЛАДЕЛФІЇ

Филаделфія. — 900 членів відділу 2 друкарської юнії покинули працю. Це переважно друкарі книжок. Вони домагаються підвишки платні з $80 на $85 тижнево.

ПІДІБРАЛИ СЕНАТОРІВ ДЛЯ ПРОВІРКИ РЕЖИМУ ТРУМАНА

Вашингтон. — Несподіваний рух серед республиканців, щоб прослідити діяльність уряду за адміністрації президента Трумана прибрав конкретні форми, коли сенат вибрав наймогутніший слідчий комітет в історії американського парляменту. Головою комітету є Гомер Ферґусон, з Мишиґен. Слідство має бути звернене в першу чергу проти генерального прокуратора Тама С. Кларка, котрому закидають здавлення слідства над надужиттями при правиборах в домашній виборчій окрузі Трумана в Мизурі в 1946 р. У склад слідчої комісії входить 7...

КОРАБЕЛЬ АМЕРІКА ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ КОМІСАРЕМ, КАЖЕ КАПІТАН

Ню Йорк. — Комодор Гері Манинґ, капітан найбільшого особового корабля Амеріка серед розярення зажадав від уряду перевести слідство серед корабельної залоги, щоб виявити на денне світло існування серед неї большевицького комісаря. Корабель прибув з Европи в четвер рано і має відплисти в найближчу середу. Капітан каже, що залога корабля, складена з членів морської юнії, заявила, що не допустить до відпливу корабля, доки капітан не усуне з служби головного стюарта. Капітан не назвав „комісаря" по імені, але провідник залоги Волтер Авелар, самий заявив, що капітан має його на думці. Коли його запитали, чи він комуніст, Авелар дав виминаючу відповідь. Капітан каже, що моряки відбули збори під час подорожі на морю і поставили домагання до капітана. Предсідник юнії Джозеф Корен твердить, що капітан поневіряє моряків. Авелар є електротехніком на кораблі.

КЮ ТВЕРДИТЬ, ЩО ЕФ БІ АЙ ЗАСТРАШУЄ ЮНІЙНІ ВІДДІЛИ

Ню Йорк. — Рада юній Великого Ню Йорку, приналежна до Конгресу Індустріяльних Організацій, твердить, що агенти Федерального Бюра Інвестиґацій, роблячи допити серед лівих елементів у відділах за членами Комуністичної партії, допускаються надуживань в такий спосіб, що застрашують прихильників лівого напрямку, які стоять по стороні Генрія Воллеса. Протилежну думку висловлюють члени юнії Амалґаметед Клотинґ Воркерс. Вони кажуть, що большевицькі елементи юнії тероризують членів юнії, якщо вони не заявляють своєї охоти підтримувати кандидатуру Воллеса. Агенти ЕФ Бі Ай прослідкують, на скільки юнії дають зо своїх кас фонди на агітацію за Воллеса.

Солідарний виступ заходу проти большевицького імперіялізму

АМЕРИКА, БРИТАНІЯ І ФРАНЦІЯ СПІЛЬНОЮ ДЕКЛЯРАЦІЄЮ ЗАСУДЖУЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ. — МОЖЛИВОСТІ ДАЛЬШИХ МІЖНАРОДНИХ КОМПЛІКАЦІЙ.

Вашингтон, 26. лютого. — У звязку з большевицьким переворотом в Чехословаччині сьогодні у Вашингтоні, Лондоні і Парижі рівночасно проголошено таку декларацію:

„Уряди Злучених Держав, Франції і Великої Британії з увагою слідкували за розвитком подій, які вже заіснували в Чехословаччині і які виставляють на небезпеку саме існування принципів свободи, що їх визнають всі демократичні нації.

„Вони стверджують, що при допомозі штучно створеної кризі і нарошно застосованих деяких метод випробуваних на інших місцях, припинено вільні дії парляментарних інституцій та встановлено закриту диктатуру одної тільки партії під маскою уряду національної едности.

„Вони можуть тільки засудити розвиток, наслідки якого можуть принести тільки нещастя для чехословацького народу, який серед терпінь другої світової війни дав ще один доказ своеї відданости справі свободи".

Ця спільна заява урядів Злучених Держав Америки, Великої Британії і Франції в справі Чехословаччини, це перший того роду спільний і солідарний виступ західних великодержав проти советсько-російського імперіялізму. На пресових конференціях в столицях західних великодержав представники їх урядів докищо відмовилися давати дальші виясненння щодо дальшої акції в цій справі. Секретар стейту ґен. Маршал у Вашинґтоні обмежився тільки до урядової декларації, але теж в інших виминаючих відповідях виявив виразно рішучість американського уряду в цій справі, не входячи в детайлі дальших кроків. Хоча в урядовій декларації не називається Советського Союзу по імені, проте зі змісту це обвинувачення проти Советів виходить цілком виразно. Докищо, уряди цих країн є в постійному контакті зі своїми дипломатичними місіями в Празі.

БРИТАНІЯ „ОБМІРКОВУЄ" СПРАВУ ПРИЗНАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ДИКТАТУРИ В ЧЕХІЇ.

Лондон, 27. лютого. Останні події в Чехословаччині відбилися широким відгомоном в Британії. На численні запити в парляменті та на урядових пресових конференціях представники уряду здержуються від подрібних коментарів, засуджуючи большевицький переворот тільки в основному. Британський уряд, подібно як і американський та французький, не виявив ще виразного становища щодо признання насадженого силою комуністичного уряду Чехословаччини. Речник британського уряду заявив, що ця справа ще буде обміркована.

ФУНДАЦІЯ РАКЕФЕЛЕРА ДЛЯ ВІДБУДОВИ ОСТРОВА КРЕТИ.

Ню Йорк. — Експерти з фундації Ракефелера вийдуть незабаром до знищеного війною грецького острова Крети, щоб прослідити можливості для її відбудови фондами цеї установи. Крета була осідком одної з найстарших цивілізацій світу, а тепер цілковито зубожіла. Її ще й тепер добивають партизани, які раз-у-раз підносять голову. Фундація Ракефелера хоче допомогти урядові привернути Креті давній блеск.

МАРШАЛ ДОМАГАЄТЬСЯ ДАЛЬШОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ ГРЕЦІЇ І ТУРЕЧЧИНИ.

Вашингтон. — Департамент стейту предявив конґресові домагання признати додатково $275,000,000 на військову допомогу для Греції й Туреччини для успішного опору проти комунізму. Допомога мусить бути готова вже з днем 1. квітня і вона мала б вистарчити до кінця червня 1949 р. В розмові з кореспондентами секретар Маршал пригадав, що теперішня допомога в сумі 400 мільйонів долярів кінчиться з кінцем червня б. р., отже нова допомога мусить бути ухвалена, коли американська політика супроти Греції має бути втримана. — Для налагнання відносин у Греції президент Труман переніс Линколна Мек Віґа, американського амбасадора з Атен до Портуґалії, бо він не міг погодитися з головою американської місії до Греції, Двайтом Д. Ґрисволдом.

ХОЧУТЬ ВІДЛОЖИТИ ЗАБОРОНУ ЕКСПОРТУ ДО ЕВРОПИ.

Вашингтон. — Сенатська підкомісія малого бизнесу переслухала представників департаменту торгівлі і різних торговельних організацій, щоб відложити на якийсь час постанову департаменту з забороною вивозу американських продуктів до Европи, без окремого дозволу для кожної посилки. Представники доводили, що треба найменше 30 днів, щоб приготовити потрібний апарат для видавання дозволів.

Мала Асамблея О. Д. вирішила справу Кореї

Лейк Соксес, Н. Й., 26. лютого. — Мала Асамблея О.Д., яку бойкотує Советський Союз, прийняла сьогодні американську резолюцію, доручуючи Корейській Комісії О.Д. виконати свою місію і перевести вибори в американській зоні Кореї, у звязку з чим має бути створений уряд для цілої Кореї, без огляду на протести і бойкот большевиків. Рівночасно зі створенням уряду буде проголошена незалежність Кореї та створена її власна армія. Тоді американські і советські війська мали б евакувати країну, на що погодиться Америка і проти чого виступають большевики, організуючи тимчасом саботажі в цілій країні та приготовляючи комуністичний переворот. Американсько-советські суперечності в Кореї набирають щораз гострішої форми.

МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ ЗАХІДНОГО СОЮЗУ ПІСЛЯ ПОНЕВОЛЕННЯ ЧЕХІЇ

Вашингтон, 26. лютого. — Поневолення Чехословаччини комуністами викликало реакцію у дипломатичних колах, як це пізнати з протесту трьох потуг, а це Америки, Британії й Франції. Протест, як загально говорять в дипломатичних колах столиці, віддзеркалює давно передумані пляни створення оборонного союзу, складеного з держав західної Европи і з Злучених Держав Америки. Цей союз прибрав би форму реґіонального договору країн для забезпеки за згодою Обєднаних Держав. До союзу мали б увійти крім трьох потуг, ще Бельгія, й Голяндія. Думка дозріла негайно після останньої конференції міністрів закордонних справ в Лондоні в грудні 1947 р.

ФРАНЦІЯ В ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКОМУ ФРОНТІ.

Париж, 27. лютого. — Факт проголошення спільної декларації американського, британського і французького урядів в справі Чехословаччини означає рішучий зворот в дотеперішній французькій політиці та її остаточне і всецьле приступлення до проти-большевицького фронту західних великодержав. Досі Франція намагалася задержати середню лінію між Америкою і Советами, вважаючи, що така політика може причинитися до злагіднення міжнародного напруження. Тому то Франція і не прилучувалася до американського і британського протестів проти подій в Болгарії, Румунії і Польщі та Мадярщині. Останні події в Чехословаччині мусіли переконати теж французький уряд, що з большевиками неможливий будький компроміс і тільки рішуча та спільна акція всіх вільних народів може ще рятувати світ від кривавої большевицької диктатури.

ТРИГВЕ ЛІ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ПАЛЕСТИНСЬКОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ.

Лейк Соксес, Н. Й., 26. лютого. — Генеральний секретар О.Д., Тригве Лі, остерігав сьогодні перед загрозою, яка повстане для міжнародного миру з хвилиною закінчення там британського протекторату з днем 15. травня і якщо до того часу ОД не поробить відповідних заходів, щоби зберегти цю країну від хаосу.

МАЛІ ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ ЗАБИРАЮТЬ ГОЛОС В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Лондон, 26. лютого. — Представники Бельгії, Голандії і Люксембругу виявили сьогодні становище своїх країн до дальшого розвитку в положенні Німеччини, що його обговорюється тут на конференції представників Америки, Британії і Франції.

ЧЕРВОНА ДИКТАТУРА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

ЗАПРИСЯЖЕНО НОВИЙ УРЯД. ЧЕРВОНИЙ ТЕРОР ПОШИРЮЄТЬСЯ В ЦІЛІЙ КРАЇНІ. ЧЕСЬКЕ ЖИТТЯ ПЕРЕХОДИТЬ В ПІДПІЛЛЯ.

Прага, 27 лютого. Чеська урядова радіовисильня сьогодні повідомила, що президент Едвард Бенеш відібрав присягу від створеного під загрозою громадянської війни нового комуністичного уряду під проводом комуніста Клемента Ґотвальда. Новий уряд вже почав своє урядування звичайним большевицьким терором і диктатурою в цілій країні. Одну за одною ліквідується існуючі ще вільні чеські інституції, поголовно заарештовується членів опозиції та стрілами і биттям тероризується всіх, хто мав би охоту якнебудь виступити проти большевицького „нового ладу". Вже другий день після перебрання повної влади комуністами чеське життя почало повільно переходити в підпілля. В Празі вчора була рознеслася вістка, що большевики заборонили президентові Бенешові промовляте по радіо та що він мав би зголосити свою резигнацію з президента країни. Його наступником мав би бути комуніст Фірлінґер. Тимчасом в столиці країни продовжуються заворушення головно студентської молоді. Комуністична поліція безпощадно стріляє та прикладами крісів бє студентів, заарештовуючи кожного, що попадеться під руки. Подібний терор і знущання комуністичної поліції над населенням відбуваються теж в інших місцевостях. В американській військовій кватирі, в Франкфурті в Німеччині сподіються великого напливу втікачів з Чехословаччини. Амбасадор Морфі заявив у звязку з цим, що це вже належить до американської традиції приймати політичних втікачів. В закордонних дипломатичних колах побоюються за дальшу долю президента Бенеша. Асошієйтед Прес в Празі довідується, що Бенеш мав дуже гостру розмову з Ґотвальдом, порівняв його поведінку з Гітлером і вкінці уступив тільки під загрозою громадянської війни та проливу крови.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ ЗІ ЗАХІДНОЮ НІМЕЧЧИНОЮ

Гехст, Німеччина, 26 лютого. Рівночасно з поступовою нормалізацією відносин в західній Німеччині, місцеві власті розпочали цілий ряд торговельних переговорів з закордонними країнами, що означатиме поважну участь Німеччини в загальній европейській відбудові згідно з Пляном Маршала. Торговельні переговори ведуться зі Швецією, Туреччиною, мають початися з Данією, Мадярщиною і Чехословаччиною і навіть британська делеґація має прибути в тих самих цілях вже в наступному тижні.

ПОВІСИЛИ 13 ГЕШТАПІВЦІВ

Гамбург, 27 лютого. (ЮП) —Вчора тут повішено 13 бувших членів гітлерівського Гештапо, засуджених британським військовим судом на смерть за вбивство 50 союзницьких летунів, що пробували втікати з табору полонених в 1944 році.

МОСКВА ТРІЮМФУЄ

Москва, 26 лютого. (АП) — Празький кореспондент „Правди" сьогодні стверджує, що чеський нарід „тепер став сильно на шляху до миру і демократії" та ніщо в світі вже не заставить його „завернути з того шляху". В цілій советській пресі пишеться про „тріюмф та блискучу перемогу прогресивних сил та повну поразку реакції".

СОВЄТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ГОЛОСУ ДЛЯ СВОЇХ САТЕЛІТІВ В СПРАВАХ НІМЕЧЧИНИ

Лондон, 27 лютого. (АП) — Московська радіовисильня сьогодні повідомила, що советський уряд звернувся окремими нотами до західних великодержав домагаючись для своїх сателітів Польщі, Чехословаччини і Югославії голосу в справах плянування майбутньої долі Німеччини.

КОМУНІСТИЧНІ БАРИКАДИ НА ВУЛИЦЯХ МАРСЕЙ

Париж, 27 лютого. (АП) — Франція належать до найбільш загрожених комунізмом країн, з огляду на сильну советську пяту колону в цій країні. Це виявилось вчора в портовому місті Марсей, де біля 2,000 комуністичних страйкарів побудували барикади та звели бій з поліцією і військом, не допускаючи їх до бльокованої страйкарами рафінерії цукру. Подібні випадки комуністичного насилля трапляються в цьому місті дуже часто.

ГРОЗА У ВАРШАВІ

Варшава, 26 лютого. Сьогодні тут приїхав румунський комуністичний премієр Петру Ґроза та його міністер закордонних справ Анна Паукер, з метою переговорювати з поляками „культурний договір". Звертається увагу, що у Варшаві привітали Ґрозу досить холодно, головно як іде про саме населення міста, що мало звертало уваги на паради свого комуністичного уряду.

НІМЦІ ЗНИЩИЛИ ДОКУМЕНДИ СВОГО ВАРВАРСТВА

Нюрнберґ, Німеччина, 26 лютого. Американський прокуратор в судовому процесі проти керівників німецького хемічного картелю Фарбеніндустрі виявив сьогодні, що німецькі оборонці в цьому процесі знищили багато документів німецької вини, головно їхнього варварства в концентраційному таборі в Аушвіц. Оборонці мали до цих документів вільний доступ.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30. 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ЩО РОБИТИ З ПАЛЕСТИНОЮ?

Хоч ці, що вийшли переможцями з Другої Світової Війни проголосили, що війна закінчена, проте миру в світі нема. Це пізнати найкраще по цьому, що діється в Чехословаччині чи Кореї, де відбуваються „безкровні революції", чи в тих місцях, де чути гуркіт гармат і де кров ллється, як от в Греції чи Китаю. Значить, що можна казати, що є неспокої, державні переворти, а навіть і війна, а нема хіба з боку Обєднаних Держав заяви, що усе це є загрозою міжнародному миру.

Та є ще одна така земля, у якій теж нема спокою, але яка, хоч невеличка, має за собою на міжнародному полі тверді плечі, тому й не так легко можним світу того збувати мовчанкою її проблему. Цею країною є Палестина, а проблемою справа її поділу на дві частини: жидівську та арабську.

Як відомо, остання сесія Асамблеї Обєднаних Держав заявилась за поділ Палестини, а Злучені Держави заважили на цьому рішенні. Тому, що з днем 15 травня кінчиться мандат Великої Британії над Палестиною і британські війська повинні б забратись з неї, заходить питання, хто буде держати спокій у цій країні, в якій розгорілася уже на добре крівава боротьба між жидами й арабами. Подруге, хто й як здійснить пропозицію Асамблеї Обєднаних Держав у справі поділу Палестини і створення тамже нової жидівської держави, проти якої заявився цілий магомеданський світ.

Спочатку ця справа виглядала з формального боку дуже просто: *По заяві Асамблеї це вже обовязок Ради Забезпеки Обєднаних Держав полагодити справу поділу Палестини* згідно з виявленою опінією. Тому, що в Палестині боротьба, треба до цього більшої військової сили, але такої покищо Обєднані Держави не мають. Тому, що Злучені Держави заважили на рішенні поділу Палестини, були сподівання, що саме вони заявляться за негайне створення такої міжнародної армії, та що вони перші зроблять у цьому напрямі початок. Тимчасом американський представник в Раді Безпеки Обєднаних Держав, сенатор Ворен Р. Остин, тепер заявив, що Чартер Обєднаних Держав не дозволяє вживати мілітарної сили для вимушення „політичного наладнання", а поділ Палестини, запропонований Асамблею Обєднаних Держав, є саме політичною розвязкою палестинської проблеми. Мілітарну силу, казав сенатор Остин, можна вживати тільки тоді, коли є загроза міжнародному миру. Та хоч за такою „правдивою інтерпретацією" Чартеру Обєднаних Держав заявився теж і президент Труман, проте вона не є ніякою розвязкою хаосу в Палестині, ні не полагоджує жидівського домагання мати жидівську державу.

Палестина є тільки одним з великих клопотів, які звалились на Злучені Держави. Це, що Палестина загрожує міжнародному мирові, не буде тяжко доказати, як хто захоче доказувати. Та інша справа, чи в теперішніх обставинах буде можливо перевести поділ цеї країни без більшого світового потрясення. Мабуть це є те, що лякає вашингтонський уряд і тому він, як виглядало б, пробує розвязку палестинської проблеми відложити. Але ледви, чи це йому вдасться.

Дораджують „політику терпеливости"

Советське поневолення Чехословаччини, переведене на підставі давно складеного пляну, спонукало американських політичних мислителів до відповідних рефлексій. Журналісти, які знають Росію й які стоять у порозумінні з американським урядом, не скривають своїх почувань і одверто обговорюють становище своєї батьківщини супроти найновіших подій. Вони теж відкривають рубець заслони, під якою скривалися в минулому події, які довели до теперішности.

Так браття Джозеф і Стюарт Алсопи, вашингтонські синдиковані кореспонденти, пригадують вісті, які наспіли до Вашингтону ще в жовтні минулого року з Праги. Вже тоді герой сьогоднішнього дня, соціялістичний провідник, колишній премієр Чехії, а советський попихач, д-р Зденек Фірлінґер, у приватній авдиенції в чесько - словацького президента Едварда Бенеша, сказав одверто, що прийшов час на передачу державної влади в комуністичні руки.

Чеські комуністи взялися до систематичного переводження своїх намірів у життя і призначили день 1. березня на державний замах. Та коли про це довідалися провідники опозиції, вони рішилися поставити такий опір проти комуністичних затій, на який їх було стати і так прийшло до теперішньої одвертої гри, серед якої комуністи скинули з лиця маску і перевели замах на тиждень швидше як плянували.

Теперішній стан передбачували у Вашинґтоні ще в жовтні минулого року й самі браття Алсопи писали про це в газетах. Вони передбачують, що в найближчій майбутності Совети захоплять владу в Фінляндії і стверджують, **що проти такої поведінки Советів нема під теперішню пору ніякої ради.** Водночас вони пробують відповісти на питання, **яка є політика Америки** супроти найновіших потягнень Советів. Відповідь така:

Було б цілковитим безумством, коли б Америка пробувала вести мирні переговори з Росією в такий час, коли Совети самі наладнують відносини в Европі, не питаючися нікого. З ними нема навіть про що говорити під теперішню пору.

Єдина надія така, що советське наладнування справ в Европі не буде вічне. Коли нові країни будуть зведені до невільничого стану, в якій найшлися давні советські землі, тоді саме почнуться труднощі в Советах. Годі буде наладнати там адміністрацію і треба буде втримувати велетенські сили тайної поліції. Коли до цього дійде в Советах, тоді Росія буде схильна до переговорів. Отже до того часу Америка мусить витривало терпіти і на такий стан приготовлятися.

Оцю загальну політику терпеливости збоку Америки вияснює точніше другий журналіст, а це Вилїем Генрі Чемберлин, який знає Росію зі студій та зі свого довголітнього побуту. Він каже, що коли б так Росія мала атомову бомбу, вона вже давно була б зробила з неї вжиток на поневолення Америки. Одначе Америка не може відповісти такою міркою Росії тому, що наша країна демократична, оперта на засадах християнської моралі. Америка не може починати війни, але не може теж і зрезигнувати з своєї провідної ролі в світі. Вона не може йти на ніякі компроміси з Росією, як от на поділ світу на сфери впливів, бо Росія не дотримає умови, як не дотрумувала умов до цього часу. Тому треба придумати якийсь інший спосіб доцільної поведінки супроти Советів, а цей спосіб такий:

Америка повинна сама дати почин до наладнання відносин в Европі. Це можна зробити так, щоби забрати звідти всі окупаційні війська, отже американські й російські. Америку коштує окупаційна армія незвичайно багато, а ця армія й так не є силою для стримання походу Советів. Коли Америка договориться з Советами, щоб забрати всі окупаційні армії з Европи водночас, тоді треба теж придумати запоруку для сповнення зобовязань збоку Росії. Коли війська будуть забрані, тоді віддихнуть свобідніше европейські країни, почнуть самі про себе думати і з часом відбудують свою господарку.

Тоді теж почнуть приходити до сили свободолюбні елементи в Росії і з часом там наростуть революційні сили, які доведуть до скинення тиранії Советів.

Оце ясне міркування Чемберлина викликує в читача інші міркування, а саме: Чи таке думання автора не стане якраз спонукою для Росії, щоб не йти на ніякі переговори з Америкою для забрання війська? Бо ж годі допустити, щоб советські тирани свідомо годилися на можливість свого власного насильного кінця, хоч би навіть в далекій майбутності. Такі суґестії можуть лише спонукати Росію до ще більшої впертости в однобічним наладжуванні справ в Східній та Середущій Европі.

На терпеливому вижиданні змін в Европі є опертий Плян Маршала. Тому треба приспішувати введення його в життя. Очевидно, що водночас треба бути готовим на всякі несподіванки збоку Росії а це значить, що треба бути готовим до збройної розправи.

Микола Чубатий.

Безпека Америки і „Европа на захід від Волги"

День перед переданням булави шефа Американського Генерального Штабу в руки свого наслідника, генерала Бредлі, ген. Айзенгавер, бувший начальний вожд американської армії в Европі, влаштував в Нешенел Прес Клаб у Вашингтоні прощальну конференцію, в часі якої говорив про можливости нової війни. Він заявив, що з боку Советів війна безпосердно не грозить, одначе казав він, треба побоюватися глупих річей, що можуть викликати глупу війну. Малі іскорки викликують великі пожари, тому треба матися на осторозі.

Після промови ген. Айзенгавера розпочалася жива дискусія на тему Советської Росії. Журналісти стали ставити питання, на які генерал відповідав.

Один із журналістів поставив Айзенгаверови таке питання: Хто має більше стратегічне значення для безпеки Америки, Европа чи Азія? На це генерал відповів без надуми таке: **„Европа, на захід від Волги, є найважнішою частиною в світі з нашої точки видження".** (Ню Йорк Таймс, 6. лютого 1948).

Вагу тої частини Европи він приписував цему, що тільки в цій частині світу існує нині індустріяльний потенціял спосібний продукувати більше товарів ніж їх потрібно для національної консумції. Коли надвишка продукції стане йти на виріб военного матеріялу, то тоді прийде час, коли Злучені Держави Америки мусять матися на осторожности, остерігав генерал Айзенгавер.

Відомо, що простори з величанською індустріяльною спроможністю положені на захід від Волги це простори індустріяльної України та її сусідів на Підкавказю. Це є в першу чергу Донецький Басейн з невичерпаними зложами найкращого вугілля в світі, зложами заліза, ртути та інших сирівців конечно потрібних для індустрії. Це є український Кривий Ріг, Нікопільщина з найбільшими в Европі зложами марганцю, матеріялу нині рідкого в світі, одначе потрібного конечно до вибору сталі. Це є промислові округи Харкова та Ростова над Доном, це є цілий індустріяльний комбінат, залежний від Дніпровської Електричної Стації. Це є в вкінці багатий нафтовий округ Баку та Пікавказя, положений в сусідстві України.

Коли ще додамо до того, що в теплій Україні нині управляється бавовна, сирівець для ткацької індустрії та ростина ґумодайна, що дає Советам сирівець для продукції ґуми, то зрозуміємо чому генерал Айзенгавер узнав, що індустріяльна продукція тої частини глобу є для Америки найважнішою на цілому світі з огляду на безпеку Америки.

Безперечно, що про значення українського та сусідних індустріяльних округів світ давно знав, але це світ почув перший раз з уст авторитетного американського військовика, що цей український округ є важним та одиноко рішальним для безпеки далекої Америки. Рішальним для безпеки Америки він став тому, що Америка головний противник комуністичної диктатури на світі, а тим самим головний противник Советів, була приневолена наблизитися до свого противника та не дати йому дальше посуватися в напрямі грецького півострова, в напрямі турецької Малої Азії, Персії та в напрямі арабського світу.

Всеж таки дивним є, що ген. Айзенгавер, говорячи про величанське стратегічне значення округи на захід від Волги, не згадав, що це український промословий округ. Чи зробив він це з тактичних причин, чи з незнання національних проблем цеї преважної округи, важко сказати. Хоч треба би припускати, що Шеф Генерального Штабу повинен би знати про нарід, що живе на захід від Волги та про його відношення до Кремля.

Відомо, що простори цеї величанської ваги індустріяльної округи криють в собі ще інший потенціял, не меншої ваги для безпеки Америки, а це політично-моральний потенціял населення тих просторів на захід від Волги. Простори полудново-східної Европи та кавказько-каспійської округи це території України, Донського Козацтва, Азербейджану та Грузії — країн, яких населення усіми фібрами своєї душі ненавидить кремлівську владу та хотіло б її позбутися.

Народи, заселюючі ці преважні індустріяльні простори, вже десятки літ боряться, щоб скинути московсько - большевицьке ярмо. Тому ужитковість чи спаралїжування тих індустріяльних просторів на випадок війни це важний чинник теж для безпеки чи небезпеки Америки.

Не буде цей політично-моральний потенціял браний в рахубу, так кожен противник Советів сам себе стане ослаблювати, так як це врештою дуже недавно зробив партнер Сталіна — Гітлер, що наступав на Україну, не рахуючися з політично-моральними настроями та аспіраціями населення цеї індустріяльної округи.

Чому ген. Айзенгавер навіть називанням по імені українського індустріяльного потенціялу не звязав безпеки Америки зі справою неспокійної України, завинили в цім мабуть ще залишки проросійських а протиукраїнських настроїв в американській адміністрації, по університетах та в пресі. Завдяки тим проросійським інформаторам теж і значення індустріяльної округи на захід від Волги не є правдиво насвітлене.

Певно, що ген. Айзенгавер як військовик, а не вчений дослідник національних проблем східної Европи, не може бути відповідальним ще й за такі речі, одначе цей бувший Шеф Американського Генерального Штабу обіймає тепер становисько президента Коломбійського університету, найбільшого університету в Америці, та буде мати змогу впливати на це, щоби американська наука давала американському громадянству правильний образ східної Европи. Це особливо важне тепер, коли ця територія, по думці генерала Айзенгавера, є найважнішим у світі індустріяльним простором, коли іде про безпеки Америки.

Досі, на жаль, на цім університеті було інакше. Навіть наукові видання того університету аж кишать від просоветських насвітленьт а закривають правдивий образ духовости України та її політичних прямувань.

Віримо, що ген. Айзенгавер, який зумів влучно оцінити з американського боку стратегічне значення просторів України та прилягаючих до неї теренів, тепер, займаючи становище президента Коломбійського університету, зверне увагу на великі недомагання, які ще досі існують в цьому славному центрі американської науки, коли іде про науку про Україну, її історію та духове й політичне обличчя українського народу.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

„ТРЕТЯ РЕВОЛЮЦІЯ"

Оповідання

8)

Йому відповідали, мало не всі пошепки, пригнічені незвичайними обставинами суду. Він слухав їхні правдиві й вигадані історії, напоєні розпачем і тремтінням, часом він підносив голову й рантом оглядав в'язня сірими рухливими очима з безбарвного, ластовинням укритого обличчя. Часом він чудно хитався невисоким станом і тихо цокотів шаблею о підлогу. А не мовив нічого. Він слухав терпляче, потім ступав далі й питав:

— Тебе за що?

Двадцять свомого спитавши, він повернувся й хутко вийшов, дзвякаючи острогами. Він залишив по собі свою страшну мовчанку і могутність своїх пронизливих очей. В'язні стояли лавою, як були, виснажені його безжальним слуханням. Він був і зник, як примара.

На сходах його наздогнав начальник контррозвідки, чорноволосий легідь — Льовка Задов, що перед ним тремтіли всі повії підвладних йому округ.

Він гукнув:

— Так што-ж із ними?

Махно, не спинившись, уривчасто відповів:

— Постріляй і край.

Батька супроводив тільки присадкуватий татарин Алім, його джура й кат. Всі боялися його згорбленої міцної постаті, довгих рук і нерухливого випнутого обличчя з зацiпленими губами, що часом безгучно й жадібно ворушилися.

Коли вони пройшли фойє, всі заворушилися й покотився шепіт: „батько, батько..." Ксана, почувши, рівно пішла до дверей, а її спинили:

— Куди лізеш? Батько сам скаже.

Алім зайшов слідком за батьком до кімнати, причинив двері й сів коло них, зібравшись у сіру грудку. Він, як пес, охороняв ухід до свого пана.

Кабінет ватажка революційних повстанців, батька Нестора Махна, не подібний був до кабінетів інших великих людей. Там не було м'яких меблів, канап, люстер, столів до письма й обкладинок з ділами. Голі стіни, стілець, звичайний незастелений стіл і обгризок олівця на ньому.

Нестір кинув сиву шапку на підвіконня й попустунив трохи пояса на жупані. Він був похмурий. Цілу ніч тривав безладний бенкет переможників. Були теж дерев'яні стільці, незастелені столи, а на них пляшки й повії. Стріляли з пістолів розкуйовджені постаті, хиталися п'яні стіни, повітря клекотіло гуком і лайкою. Льовка Задов давав повіям цілувати свої оброслі, волосаті ноги й казав узивати себе „королем сифілісу".

Серед гострих випарин жіночого тіла, у смороді блювотини й бруду танцювали гопака, стрибали, боролися. А круг нього, круго Нестора Махна, сиділи п'яні анархісти й гукали:

— За здоров'я всенародного ватажка-

— Хай живе великий анархіст Махно!

— Другий і більший Бакунін!

А тепер Махно згадував про це з огидою й злістю. Він стиснув губи й прошепотів:

— Гади, гади повзучі...

Він почував, що всі лізуть до нього, як воші, липнуть, щоб посмоктати з його перемог, щоб навернути його на своє. Він знав, що його оточують всілякі шпики — комуністичні, петлюрівські, лівоесерівські. Він бачив їх наскрізь, ненавидів їхні підступи й невиразні натяки. Кожне слово їхне було замах на нього, а він хотів бути тільки собою.

Потім повій вишикували парами й Нестір вибрав одну. Всі заляскали в долоні, обрана приємно посміхнулася, і це визначало її долю: Нестір застрілив повію з нагана, бо її посмішка була продажна, як гукання анархістів. На тому скінчився бенкет.

Погляд батьків спинився на Алімі. Татарин байдуже сидів на дзиґлику, дивився перед себе й ворушив губами. Це теж був паразит на Несторі Махні. Татарин жив з його жорстокости, з того, що батько мусів прибирати з шляху людей, щоб його не прибрали. Це звалося „красти" — забити нишком і приховати.

Нестір зрушився з місця, де став був, увійшовши, й схопив татарина за плечі:

— Сволоч! Пішов вон!

Він випхав татарина за двері, і разом пішло по фойє глухе шепотіння:

— Батько кричить.

Ця вістка знімала слова з уст, творила мовчанку, де сягала.

— Батько кричить.

Нестір Махно сів до столу. Хвилювання його меншало. Йому радісно було почувати, що він сам у кімнаті. Він замислився.

Волін каже — треба здійснити анархізм. Для цього обрати певну територію, осісти на ній і там виявити творчі сили анархізму.

Нестір посміхнувся. Нащо територію й осісти? Інші кажуть: національне питання. Це петлюрівці. Інші кажуть: соціяльне. Це комуністи. Невже не можна просто так, без ніяких питань?

— Мене ніхто не понімає, — думав Нестір Махно.

І все це брехня. Відколи люди живуть, а питань не розв'язали. Та й розв'язувати не треба, ні до чого воно. А жити так: іти далі, далі... Не сидіти. Так треба жити.

Нестір зітхнув.

— Мене ніхто не понімає, — прошепотів він.

Глибокий сум огортав його. Нікому незнані струмки розливались у батьковій душі. Його очі спинилися й усе тіло пройняла пестлива млость. Він витяг з глибокої кешені записну книжку, схилився й узяв олівця. Він поволі писав:

Гей, батьку мій, степе широкий!
А поговорю я ще з тобою...
Бо молодії ж мої бідні роки.
Та пішли за водою...
Ой ви, звізди, звізди блискучі!

А вже й краса мені ваша зовсім не мила...
Бо на темний мій кучір
Та лягла пороша біла.
Ой ночі, чорні та безокі!
І не видно мені, куда йду...

Ще змалку я одинокий
Та такий і пропаду.
Де ж, брати ви мої любі?
Ніхто сльози горкі мені не втер...
І от стою я, мов дуб той,
А кругом тільки хмари та вітер...

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1948 РОКУ.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Сеньків Анна.
В. 14. Демків Михайло, Пущак Анна, Демків Юлія, Пущак Іван, Андрюк Андрій, Андріюк Марія.
В. 17. Кос Катерина.
В. 19. Бенко Олена.
В. 39. Кевар Тілій М., Шалайда Іван, Громчак Андрій мол.
В. 38. Лапай Петро.
В. 39. Осухівський Юліян.
В. 45. Шайняк Теодор В.
В. 58. Карпишин Марія.
В. 63. Пайо Іван мол.
В. 67. Коротай Вілям, Прокопчак Семен.
В. 76. Дацьківський Богдан, Романишин Мелайія, Сокалюк Михайло, Червінський Йосиф.
В. 80. Дутчак Маріянна.
В. 91. Троян Ерл.
В. 94. Піпський Богдан, Кудла Марія.
В. 96. Мандзяк Михайло, Демян Маргарета, Болвар Володимир, Кінцак Ольга.
В. 102. Струс Дмитро, Тустановський Михайло, Тустановська Марія, Тустановська Марія А.
В. 105. Марушак Юрій.
В. 106. Главч Станилав, Кровгорст Меланія, Кровгорст Говард М., Барнас Ольга.
В. 109. Андровська Марія, Шепеляк Андрій С., Бундас Йосиф, Бундас Олена, Степко Іван, Степко Йосиф.
В. 112. Ліський Анна М.
В. 120. Рефт Анна, Бар Іван.
В. 121. Бойко Микола, Бойко Олена, Ластовецький Петро.
В. 125. Думич Леона.
В. 127. Гуцул Іван мол.
В. 130. Лучанко Григорій.
В. 133. Гвязда Олеся, Лазірко Антій.
В. 142. Редзпіак Стефан.
В. 143. Ландяк Роман.
В. 147. Саврук Стефан, Лопадчак Анна, Лопадчак Ксеня, Лопадчак Олекса.
В. 151. Моло Петро, Моло Марія, Моло Григорій.
В. 156. Яцек Микола П.
В. 158. Отенбрайт Антін, Кіт Марія, Небесний Володимир, Небесний Анна К.
В. 159. Голдич Петро, Слаган Олекса.
В. 161. Прокопович Дмитро, Костик Іван мол., Магник Стефан І., Савій Іван.
В. 178. Шуфлят Микола, Шуфлят Марія.
В. 180. Зенко Франко.
В. 183. Прокінчук Лійна.
В. 191. Калиник Чарлс.
В. 199. Врайт Олена М.
В. 200. Зобків Ольга, Кокольська Надія, Кокольський Микола, Кокольська Олена, Постолян Теодор, Постолян Марія.
В. 204. Грицкован Михайло.
В. 206. Кузів Михайло.
В. 218. Стагара Маргарета Л.
В. 219. Кудрик Лука, Кудрик Марфа.
В. 230. Дида Микола.
В. 234. Кобрая Михайло.
В. 238. Гоч Василь.
В. 242. Тхорик Павло.
В. 345. Гоянюк Йосиф, Гоянюк Любов.
В. 252. Когут Варвара.
В. 253. Мельник Фед Т.
В. 268. Федірко Теофіля.
В. 279. Самборська Геновефа.
В. 291. Гладиш Іван А., Пелех Мирон.
В. 292. Руський Григорій, Боровський Олександра, Боровський Володимир, Дулька Стефан, Назарчук Олена О.
В. 298. Сидор Микола.
В. 299. Коваль Микола.
В. 300. Вархола Юрій.
В. 303. Бурик Франко Е.
В. 304. Гаравус Дорота.
В. 305. Дудра Ева.
В. 308. Лесиганич Марія А.
В. 316. Пригода Микола, Пригода Ольга Б.
В. 325. Безгацький Володимир.
В. 342. Старек Іван, Старек Марія.
В. 359. Чуй Дженій.
В. 361. Зущик Стефан П., Матис Іван, Зущик Марія.
В. 363. Челадин Анна.
В. 364. Прийма Іван.
В. 367. Король Олександер.
В. 375. Бережницька Анна, Бандрівський Дмитро, Тарновський Йосиф.
В. 379. Качор Остап, Керчинська Ева, Керчинський Вілям, Хіч Михайло.
В. 413. Блажинський Олекса.
В. 427. Казанівський Остап, Казанівська Віра, Казанівський Павло.
В. 428. Шалько Йосиф.
В. 429. Перковська Анна.
В. 432. Дворник Джерій Б., Калба Павло, Шагала Іван, Василиця Іван, Захаревич Джерій, Рипан Павло, Петруха Микола, Андрусяк Микола, Медвидяк Микола, Шліхта Петро, Дрозд Павло, Грицик Осип, Ясеницький Микола В., Ріп Микола, Марко Володимир, Домарадзький Володимир, Киданецький Вілям, Півоварчук Володимир, Гриневич Антін, Дергун Вілям, Андрусечко Теодор, Войтків Евстахій.
В. 438. Боднарський Михайло, Фарняк Рудолф Ф.
В. 441. Романчукевич Роман.
В. 442. Захарчук Олеся.
В. 443. Кобилка Іван, Парищук Михайло.
В. 445. Лозовський Василь.
В. 455. Наум Василь, Сидор Теодора, Сидор Михайло.
В. 459. Яковенко Юлія, Барилський Володимир, Яковенко Дмитро.
В. 463. Луцек Петро.
В. 466. Друпак Михайло.
В. 467. Онишко Петро, Онишко Микола, Онишко Михайло.
В. 468. Івасюк Стефан, Івасюк Вілям.
В. 473. Бачинська Ярослава А., Бачинський Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Володимир,* Тарас Михайло,* Гіговик Йосифа, Козак Анастазія.
В. 10. Хвалик Семен, Хвалик Фемя.
В. 55. Клімашевський Реймонд Р.*
В. 78. Петрунцьо Іван.*
В. 94. Геник Антін,* Гач Василь.
В. 118. Мощак Михайло мол.*
В. 136. Войняр Іван.*
В. 185. Мацай Олена Р.
В. 192. Литвинець Іван.*
В. 206. Борак Едвард.
В. 259. Гізовський Михайло.*
В. 361. Вандяк Михайло 2.
В. 365. Бойчак Михайло,* Стапін Максим.*
В. 371. Месмер Елизавета.
В. 421. Батик Перла.
В. 427. Майковська Евфрозина.
В. 432. Бурак Данило,* Сирко Григорій.*
В. 441. Вовчук Розалія, Станко Іван.*
В. 446. Мігус Йосиф.
В. 458. Богайська Ольга, Сеньків Стефан,* Сеньків Марія.
В. 468. Гловацька Марія, Павлюк Анеля.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 20. Довгій Тесій, Довгій Анна, Довгій Дмитро,* Довгій Дмитро.
В. 45. Стриковська Катерина, Стриковський Дмитро.
В. 155. Гавриляк Олена, Гавриляк Теодор.
В. 206. Ходоровський Йосиф, Ходоровська Юлія.
В. 221. Д-р Зелтвей Людвіг М.
В. 223. Корнова Параня, Табона Катерина, Корнова Андрій,* Турель Анна.
В. 276. Кміт Андрій,* Зачій Дмитро,* Лисяк Богдан,* Кібаш Михайло,* Дністрян Чарлс.*
В. 287. Завоцька Антонита.
В. 290. Бернадин Доріс, Морган Олена.
В. 316. Майкович Петро.*
В. 336. Пусило Розалія.
В. 364. Шайн Розалія, Шайн Іван, Шайн Стефан,* Шайн Анна Й.
В. 372. Дуцилович Данило.
В. 375. Мостовій Катерина.
В. 399. Славич Марія, Дністрян Марія, Славич Іван.
В. 437. Долішна Евдохія, Долішна Патрися, Долішний Богдан.
В. 432. Мігус Йосиф, Ростискус Стефан.*
В. 446. Гнатко Анна.
В. 458. Світальський Тома.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 234. Родницький Чарлс.*
В. 237. Стеців Анна.
В. 369. Деркач Володимир.*
В. 390. Войтович Олена.
В. 459. Барилський Едвард.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Катанчик Юстина.
В. 5. Фединик Михайло.*
В. 9. Ковальчук Лука.*
В. 17. Щур Іван,* Щур Марія.
В. 28. Матеек Дорота.
В. 31. Куштало Іван.
В. 59. Сербій Неонсія.
В. 63. Бріський Павло.*
В. 78. Керелейза Іван, Косінський Михайло.
В. 90. Черепанин Теодор,* Черепанин Петро.*
В. 91. Бахоровський Станислав,* Іванцьо Михайло.
В. 107. Біндас Михайло Й.*
В. 112. Маковська Стефанія.
В. 120. Пласконос Стефан.*
В. 130. Бунза Анна, Цибулська Ксеня С.
В. 135. Клим Верона, Зазворська Марія.
В. 136. Торнело Юлія.
В. 218. Гелвак Катерина А.
В. 221. Радяк Роман І.*
В. 230. Пірко Катерина, Ткачик Дмитро.
В. 235. Овад Антонита.
В. 248. о. Врублевський Гіляріон.
В. 254. Таращук Теодор.*
В. 271. Гулка Франко.
В. 280. Олійник Теодор.*
В. 316. Олійник Едвард.*
В. 319. Білоус Панко.
В. 334. Гаргай Григорій.
В. 335. Бубен Іван.*
В. 369. Підставка Марія.
В. 372. Базарницький Йосиф.*
В. 389. Стрільців Юрій,* Стрільців Лійна.
В. 414. Карпа Андрій, Вілман Омелян Л.*
В. 461. Рудий Микола.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 34. Кібаш Михайло,* Кміт Андрій,* Зачій Дмитро,* Дністрян Чарлс,* Лисяк Богдан.*
В. 56. Фалкон Катерина, Павлюк Анна.
В. 76. Гавриляк Олена, Гавриляк Теодор.
В. 94. Д-р Зелтвей Людвіг М.
В. 99. Корнова Параня, Табана Катерина, Корнова Андрій,* Турель Анна, Славич Марія, Дністрян Марія, Славич Іван.
В. 163. Федюк Йосиф, Федюк Катерина, Стриковська Катерина, Стриковський Дмитро.
В. 181. Ходоровський Йосиф, Ходоровська Юлія.
В. 211. Довгій Дмитро,* Довгій Анна, Довгій Тесій, Довгій Дмитро.
В. 313. Дучилович Данило.
В. 355. Занко Катерина.
В. 432. Долішний Бен, Долішна Патрися, Долішна Евдохія.
В. 441. Ткач Василь.*
В. 446. Мігус Йосиф.
В. 462. Світальський Тома.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 234. Родницький Чарлс.*
В. 237. Стеців Анна.
В. 369. Деркач Володимир.*
В. 390. Войтович Олена.
В. 459. Барилський Едвард.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ.

В. 160. Кольбінська Агафія, Шемберко Іван.
В. 363. Подскальна Марія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 1. Шептак Іван,* Шептак Ольга.
В. 33. Малицька Ольга.
В. 59. Батох Геновефа.
В. 67. Хомяк Йосиф,* Хомяк Володимир.*
В. 120. Пласконос Юрій.*
В. 135. Клим Іван.*
В. 165. Гаврис Ольга.
В. 168. Стек Йосиф.*
В. 200. Парпак Петро.*
В. 204. Бунко Анна.
В. 235. Андрищь Юрій.*
В. 247. Гнатовський Іван,* Качмар Петро.*
В. 258. Цап Катерина.
В. 287. Завацька Антонита.
В. 383. Вісковський Катерина.
В. 384. Хома Андрій.*
В. 405. Чеканська Анна.
В. 429. Гронська Марія.
В. 445. Твардовська Айліна.
В. 469. Шавала Теодор.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 1. Дзьобка Григорій, Піта Катерина.
В. 7. Пухер Петро.
В. 13. Мальчяк Адам.
В. 29. Коваль Анна.
В. 37. Кіценюк Агафія.
В. 39. Старовушний Іван.
В. 52. Правода Текля.
В. 86. Терій Іван.
В. 94. Савчук Софія.
В. 102. Бабечко Катерина.
В. 120. Бащь Дмитро.
В. 134. Богдан Катерина.
В. 160. Костишин Текля.
В. 168. Шемберко Микола.
В. 170. Фурка Петро.
В. 204. Яворський Григорій.
В. 223. Проч Павло.
В. 265. Мартинюк Стефан.
В. 268. Омелян Анна.
В. 274. Федина Дмитро.
В. 325. Палащук Василь.
В. 347. Лалюк Марія.
В. 359. Тростянецький Стефан.
В. 374. Поліщук Стефан.
В. 388. Бобяк Василь.
В. 403. Терій Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Зпочатком січня 1948 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	35,744
В місяці січні 1948 р. прийнято нових	187
В місяці січні 1948 р. прийнято нанове	33
В місяці січні 1948 р. прийнято з переступними листами	41
В місяці січні 1948 р. прийнято з інших кляс	5
В місяці січні 1948 р. прийнято зі старого роду обепеч.	—
Разом	36,010
В місяці січні 1948 р. суспендовано	44
В місяці січні 1948 р. відійшли з переступними листами	35
В місяці січні 1948 р. відійшли до інших кляс обезпечення	5
В місяці січні 1948 р. відійшли до нового роду обезпечення	—
В місяці січні 1948 р. відійшли зо зворотом у готівці	23
В місяці січні 1948 р. відійшли на безплатне продовження	—
В місяці січні 1948 р. відійшли з виплаченим обезпеченням	3
В місяці січні 1948 р. відійшли на виплачене обезпечення	—
В місяці січні 1948 р. померли	27
Разом	137
З кінцем місяця січня 1948 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	35.873

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	81
В клясі В.	на $ 750	11
В клясі С.	на $1000	168
В клясі В.В.	на $1500	5
В клясі С.С.	на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі О- 500	на $ 500	457
В клясі О-1000	на $1000	304
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	5,081
В клясі Р-1000	на $1000	3,718
В клясі Р-1500	на $1500	50
В клясі Р-2000	на $2000	50
В клясі Р-2500	на $2500	7
В клясі Р-3000	на $3000	6

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	3,611
В клясі Е-1000	на ¢1000	1,739
В клясі Е-1500	на $1500	43
В клясі Е-2000	на $2000	38
В клясі Е-2500	на $2500	5
В клясі Е-3000	на $3000	8

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	4.552
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,716
В клясі W-1500	на $1500	42
В клясі W-2000	на $2000	21
В клясі W-2500	на $2500	3
В клясі W-3000	на $3000	2
В клясі W-різні суми		74

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	3
В клясі Т- 250	на $ 250	163
В клясі Т- 500	на $ 500	3,494
В клясі Т- 750	на $ 750	511
В клясі Т-1000	на $1000	7,663
В клясі Т-1500	на $1500	180
В клясі Т-2000	на $2000	52
Разом		35,873

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Букович Теодор мол., Ференц Малком.
В. 8. Романишин Йосиф Н.
В. 10. Нетель Беверлій Л., Нетель Широн Л.
В. 14. Андрієк Петро, Демків Омелян, Кальба Ярослав.
В. 38. Гузалак Роберт П., Базарник Люба, Базарник Ольга.
В. 45. Білінський Нестор О.
В. 53. Крисалька Анна К.
В. 59. Рептак Роберт П., Фалт Грегорій Вм., Галькович Роберт Л., Ленов Денис В.
В. 63. Бобак Іван, Гачел Михайло Р., Кухта Олена Е., Урсяк Річард І., Гойда Маріянна Б., Дінус Лерій С., Урсяк Річард І., Сперл Варвара А., Гойда Маріянна В., Луковський Джанета К., Нютрель Дайана Л., Нютрель Роналд Дж.
В. 76. Костецький Глорія А., Костецький Іванна Е., Завадська Іванна.
В. 83. Гуняк Олена К.
В. 85. Шипула Данило.
В. 96. Лесько Андрій П., Рудик Тереса, Рудик Станислав, Рудик Джеймс, Муровський Фредерик М., Боднар Никола, Боднар Лійрой І., Суцький Данило А., Піяно Володимир І., Морфій Марся І., Дженісон Тома А., Енгиль Іван Е.
В. 105. Мельник Стефан А.
В. 107. Долошицький Стефан В., Долошицька Анна А.
В. 109. Василик Анна М., Васулко Вілям М., Лій Петро Давид мол., Криник Юрій, Чілко Марся, Анготій Валерія А., Андроський Йосиф, Стажецький Йосиф, Шепеляк Йосиф.
В. 120. Лобош Іван Д.
В. 130. Буджеган Кароля А.
В. 136. Копко Сузанна К.
В. 145. Сливчук Михайло І.
В. 146. Мачержак Лінда Д.
В. 156. Кос Кароля А. 2.
В. 158. Небесний Лаврентій М.
В. 159. Морг Вілям М.
В. 161. Кудрич Іван С.
В. 164. Мольнар Іванна А., Турок Дебора А.
В. 178. Синдяк Іванна С.
В. 191. Калиник Марія А.
В. 200. Кокольський Всеволод Р., Лакуста Лvвіс Р., Лакуста Росел В., Постолан Михайло, Зобків Ірина.
В. 204. Маленко Варвара Г., Лесків Марія М.
В. 206. Малій Кінгстон Е., мол.
В. 211. Белій Анна.
В. 219. Гагліярдо Ленард, Барон Сонія, Чавлюк Дайана М.
В. 221. Демедас Лінда Л.
В. 230. Присташ Шірлій А., Сосновський Едвард М.
В. 252. Когут Роберт Вм.
В. 292. Боровський Віктор, Боровський Володимир Л., Боровська Дарія, Руський Доналд Г.
В. 304. Гнатик Джійна Л.
В. 316. Віткович Петро П.
В. 317. Дидик Кароля А.
В. 321. Галман Давид Ф., мол.
В. 335. Волох Джеймс А., Сулима Кароля А., Сулима Беверлій, Карпінська Маріянна.
В. 355. Дулкан Томя Ф.
В. 361. Іваник Ксеня А., Каваленко Річард, Федун Теодор.
В. 369. Борб Джейна М.
В. 367. Яницький Микола.
В. 378. Тисон Михайло Р.
В. 383. Клюс Стефанія.
В. 393. Щісловська Сандра.
В. 413. Гнида Розалія М.
В. 427. Качан Катерина А.
В. 435. Мусякевич Кенет.
В. 443. Слободян Елій Я.
В. 455. Сидор Ігор, Сульжиньский Юрій, Гевко Богдан.
В. 459. Яковенко Стелля, Яковенко Стефан.
В. 462. Масій Патрися Г., Масій Лілліян М.
В. 470. Леник Зеновій Р., Борсук Стефанія Е.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 48. Куцаба Ленард, Куцаба Христина А.
В. 168. Ворд Варвара А., Ворд Анна В.
В. 185. Мацей Розалія А.
В. 271. Зубрицька Марія.
В. 365. Бойчик Михайло, Бойчик Йосиф.
В. 421. Батик Іванна А.
В. 425. Бондер Никола І., Бондер Марилина Е.
В. 468. Павлюк Давид.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 45. Стриковська Анна, Стриковський Дмитро, мол.
В. 106. Стравс Евген, Стравс Денис.
В. 137. Дзюрак Михайло.
В. 364. Шайн Розалія.
В. 367. Відкович Ванда.
В. 468. Деревінський Іван, Деревінський Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 62. Багінська Іванна А.
В. 230. Черпак Денис Ю.
В. 390. Кінаш Павло.
В. 414. Грабовська Лінда О.

СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:

В. 2. Ладика Катерина М., Ладика Ольга А.
В. 63. Бріська Варвара Дж.
В. 78. Косінська Марія, Стерник Іван.
В. 96. Фреш Едвард Д., Фреш Кароля Дж., Фреш Катерина А., Кінцак Денис С.
В. 130. Бунза Анна, Бунза Григорій.
В. 151. Польний Павло.
В. 159. Патрик Дорота А.
В. 193. Тама Марія.
В. 220. Перун Вілям, Перун Марія, Перун Михайло, Перун Григорій.
В. 218. Гельвак Стефан.
В. 235. Федич Іван.
В. 248. Врублевська Марія К.
В. 254. Рич Михайло, Таращук Евген.
В. 319. Липка Стефан, Липка Володимир.
В. 300. Панчин Павлина.
В. 335. Бубен Ірина.
В. 338. Сивик Андрій Сивик Франко, Сивик Марія, Сивик Микола.
В. 389. Стрільчів Релф.
В. 432. Савич Глен Т., Романик Орест Ю.
В. 438. Сончак Ольга.
В. 445. Скавретко Іван 2.
В. 458. Бен Одарка.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 163. Стриковський Дмитро, Стриковський Анна.
В. 221. Стравс Денис, Стравс Евген.
В. 390. Креницький Данило.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 29. Хромчак Андрій мол.
В. 39. Осухівський Юліян.
В. 58. Карпишин Марія.
В. 63. Пайо Іван.
В. 80. Дутчак Маріянна.
В. 91. Троян Мирослав.
В. 96. Демян Магарета.
В. 120. Бур Іван, Ревт Анна.
В. 121. Ластовецький Петро.
В. 127. Гуцул Іван мол.
В. 143. Ландяк Роман.
В. 151. Мало Петро, Мало Григорій, Мало Марія.
В. 159. Слаган Олекса.
В. 242. Тхорик Павло.
В. 253. Мельник Теодор.
В. 291. Гладиш Іван.
В. 292. Назарчук Олена.
В. 299. Коваль Никола.
В. 303. Бурик Франко.
В. 304. Гаравус Дорота.
В. 375. Тарнавський Йосиф.
В. 432. Кошілка Михайло.
В. 438. Франак Рудолф, Боднарський Михайло.
В. 442. Захарчук Олеся Г.
В. 459. Барилський Володимир.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 62. Багінська Іванна А.
В. 230. Черпак Денис Ю.
В. 390. Кінаш Павло.
В. 414. Грабовська Лінда О.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 180. Синюта Данило.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 45. Шайняк Теодор.
В. 121. Яворський Теодор.
В. 142. Лещак Микола.
В. 194. Сядяк Меланія.

ДІТИ ПОМЕРШІ.

В. 365. Бойчук Микола.
В. 388. Лемцьо Христина.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком січня 1948 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	12,538
В місяці січні 1948 р. прийнято нових	122
В місяці січні 1948 р. прийнято нанове	12
В місяці січні 1948 р. прийнято переступними листами	9
В місяці січні 1948 р. прийнято з інших кляс обезпечення	5
Разом	12,686
В місяці січні 1948 р. суспендовано	38
В місяці січні 1948 р. відійшли з переступними листами	5
В місяці січні 1948 р. відійшли до старших членів У. Н. С.	29
В місяці січні 1948 р. відійшли до інших кляс обезпечення	5
В місяці січні 1948 р. відійшли зо зворотом у готівці	4
В місяці січні 1948 р. відійшли з виплаченим обезпеченням	—
В місяці січні 1948 р. відійшли на виплачене обезпечення	1
В місяці січні 1948 р. відійшли на безплатне продовження	—
В місяці січні 1948 р. померли	2
Разом	84
З кінцем місяця січня 1948 р. в У. Н. С. було дітей членів	12,602

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-шій	на $500	3,465
В клясі 2-гій	на $500	1,003
В клясі 3-тій	на $100	2,427
В клясі 4Р	на $ 250	138
В клясі 4Р	на $ 500	1,915
В клясі 4Р	на $1000	672
В клясі 5Е	на $ 250	256
В клясі 5Е	на $ 500	1,998
В клясі 5Е	на $1000	524
В клясі 6С	на $ 500	151
В клясі 6С	на $1000	53
Разом		12,602

З кінцем місяця січня 1948 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	48.475

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за січень 1948 року суспендованими, можуть бути приняті нанове в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж січня 1948 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

EUROPE'S HUNGRY CHILDREN—Barefoot, wide-eyed youngsters like these bring their empty pails to emergency feeding stations operated by agencies of American Overseas Aid-United Nations Appeal for Children. You can share in helping to feed many millions of starving children abroad by sending your contribution to the AOA-UNAC Crusade for Children, 39 Broadway, New York 6, N. Y.

ЩО ПИШУТЬ?

СКИТАЛЬСЬКІ ЗЛИДНІ.

(З листа з 6 лютого 1948 від скитальника в Австрії до земляків в Пенсилвенії).

...Відувати чи голодувати можна тільки до якогось часу, а потім це дуже відбивається на людському організмі. Часом скитальське життя, без жадних виглядів на майбутнє, так остогидне, що, якщо б не малі діти, воно не представляло б жадної вартости. А так, обовязок супроти дітей каже боротися, доки сил стане...

Ще в липні м.р. записався я до Чілє, та ждав терпеливо на транспорт до кінця року, а тепер знову жду терпеливо від початку нового року, але доки, не знати. Це ще не було б найстрашніше, коли б не страх перед новою війною. Тут Тіто під боком, усього 16 км. Не дай Боже чого, то за пів години ми опинились би в його лабетах. Я бачив на власні очі людей помордованих у Львові по вязницях в нелюдський спосіб. Але їх ученики, тітівці, то здається, ще перейшли своїх учителів.

З другої сторони австрійці, які кричали перше „Гайль Гітлер!", дивляться тепер на нас, як на таких, що їх обідають. Єдиним рятунком то хіба це, що вони ще не самостійні, бо ще Англія має тут щось до говорення. Коли б не те, то нас відіслали б на „родіну"...

Еміграція в нас представляється так: Виїхала якась частина до Венесуелі й Бразилії. Тому, що там клімат загарячий, ми не поїхали. Частина, але тільки самітні, поїхали до Англії й Канади й на тім кінець. Може з Чілєм що буде, але не знати.

Сьогодні наш нарід переходить тернистий шлях. Відують ті, що лишилися в краю, важка доля тих, що бються в рядах УПА, а й не лекша тих, що далеко від рідних коротають свій вік в голоді й холоді на скитальщині, серед ворожих людей, не знаючи своєї будуччини, покутуючи за „провини" яких не зробили... З огляду на те, що заходить можливість, що з весною якась частина з нас поїде до Чілє, не присилайте мені нічого!

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ.

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Відділ 292 У. Н. Союзу з Дітройт, Міш., $50 як коляду; Чорноморська Січ, Джерзі Сити, Н. Дж., $75; Філія Українського Конгресового Комітету Митрополії Дітройт, Міш., $200 зі свята Злуки Українських Земель, що відбулося 25-го січня 1948; Відділ 221 У. Н. Союзу з Шікаго, Ілл., $15; Іван Куцик з Шікаго, Ілл., $5; Комітет Злучених Українських Організацій з Міннеаполіс, Мінн., $194.20 зі збірки на вічу, що відбулось 8-го лютого 1948.

Допомога українському студенству

(Загальні Збори КоДУС-у)

Дня 5-го грудня 1947 р. відбулися в українському таборі в Ерлянгені другі річні Загальні Збори Комісії Допомоги Українському Студентству (КоДУС).

Крім президії КоДУС-у і голови Контрольної Комісії взяло в Зборах участь 23 особи, в тім представники Центрального Проводу Української Еміграції, проводів обох Церков, Центрального Союзу Українського Студентства, Українського Вільного Університету, Українського Технічно-Господарського Інституту, Ліги Політичних В'язнів і чотирьох філій КоДУС-у. Як гості прибули представники п'ятьох Обласних і Місцевих організацій УЕ та двох часописів.

Збори відкрив голова КоДУС-у проф. д-р Зенон Кузеля. Його й вибрано предсідником Зборів.

Головним завданням „Комісії", як це подав голова у звіті, було допомагати студентству постійними щомісячними стипендіями та принагідними допомогами зокрема на студійні оплати.

Усіх стипендій було в академічнім році 1946/47 в усіх трьох зонах 569. З того 300 стипендіятів було з українських високих шкіл, решта з німецьких. Між стипендіятами було 95 жінок.

Висота стипендій залежала від матеріяльного стану студента й його поступів у студіях і хиталася між 40 і 150 марок місячно, при чому бувших політв'язнів і студентів українських високих шкіл брано в першу чергу під увагу.

На стипендії виплачувала „Комісія" місячно 20,000 — 27,000 марок. У звітовім році виплачено 213,866, — марок, з того половину студентам українських високих шкіл. За час існування відновленого КоДУС-у виплачено майже пів мільйона марок. Кромі постійних стипендій і допомог „Комісія" уділювала окремі допомоги на спеціяльні цілі, зокрема на лікування.

Збіркова акція. Збіркову акцію провадженo з допомогою таборових установ і власного збіркового апарату чотирьома способами:

1. Щомісячними збірками на збіркові листи,
2. Ударними збірками,
3. Акцією самооподаткування,
4. Шляхом добровільних пожертв від установ, з імпрез та з фондацій.

Успіх збіркової акції треба завдячувати добрій праці Філій і Представництв КоДУС-у, а передусім відданости соток збирачів.

Збірковою акцією, підставою всеї допомогової акції КоДУС-у кермував проф. Т. Волошин.

Закордонні стипендії. В біжучім академічнім році перебрала „Комісія" на себе справу приміщення українських студентів на закордонних високих школах. Досі далося примістити 25 студентів в Бельгії на університеті в Лювені. Стипендії признано лювенським Комітетом Допомоги Східноєвропейським Студентам у висліді заходів інж. А. Кішки. Ведуться дальші заходи, за одержанням стипендій в Англії, Злучених Державах, Швайцарії та Еспанії. В Америці утруднює справу погляд тамошнього українського громадянства, що допомога студентству не потрібна, бо тамошні студенти самі зароблять на свої студії.

Справа студій. Чимало уваги звертала „Комісія" на справу приміщення студентів на високих школах, інформувала загал і студентство про умови студій і вільні місця в різних школах і шкільних осередках, інтервенювала в справі прийнять, давала відповідні посвідки, рекомендації і засвідчувала потрібні документи. „Комісія" дбала також про пляновий розподіл студентів на слабше заступлених ділянках, піддержуючи зокрема українські високі школи й українознавчі студії. „Комісія" контролювала пильно студійну працю своїх стипендіятів і ставила чимраз більші вимоги до успіхів в науці, що причинилося до помітного підвищення освітнього рівня нашого студентства.

Високошкільні опікуни. Для удержання контакту української студіюючої молоді з управами високих шкіл і для полагоджування місцевих шкільних справ „Комісія" акредитувала десятьох українських університетських професорів, як опікунів української молоді при окремих високих школах. Та установа опікунів виявилася незвичайно корисна й помічна для наших студентів. На тих університетах, де не було підходячих українських опікунів, погодилися на прохання КоДУС-у деякі німецькі професори зайнятися тією опікою.

Зв'язок з чужими установами. „Комісія" удержувала належний зв'язок з урядовими німецькими й американськими чинниками безпосередньо і через окремого представника в особі ректора УВУ проф. Мірчука в Мюнхені і інтервеніювала у всіляких студійних і господарських справах як принятя на студії, зарахування семестрів, допущення до іспитів тощо.

Організація. КоДУС змагає до координації всеї високошкільної допомогової акції на цілі еміграції і співпрацює з усіми закордонними допомоговими організаціями, узгіднює з ними плян праці, одностайну студійну стипендійну політику, правильники, бланки й картотеки.

В Німеччині „Комісія" зорганізувала для облегшення праці одно загальне Представництво на англійську, друге на французьку зону, а в американській зоні чотири філії і дві Делєґатури по університетських осередках з більшим числом українських студентів. Вони розглядають прохання про стипендії, контролюють студійні успіхи, виплачують стипендії з доручення Централі та полагоджують місцеві справи. В університетських містах з малим числом українського студентства й по більших таборах має КоДУС 22 Представництва, які помагають Централі і Філіям у праці й збірках. По це менших осередках і таборах виконують цю працю мужі довіря, в числі поверх 50.

Каса й контроль. Всіми грошевими справами відала центральна Каса під кермою інж. Є. Чайковського. Він вів також все зв'язане з тим листування, картотеку і частину книговости. Решту книговости провадив книговод п. Ігор Гуменюк.

Контролю переводила Контрольна Комісія КоДУС-у, а крім цього на прохання КоДУС-у фінансовий Відділ ЦПУЕ.

Секретаріят і бюро. Секретаріят КоДУС-у провадив як і минулого року, з огляду на перебування першого секретаря проф. Димінського поза Фюртом, голова Комісії проф. д-р З. Кузеля, який при допомозі секретарки і архіварки полагоджував усю кореспонденцію крім касової і збіркової, виготовляв інструкції, правильники і повідомлення, і провадив відділи організаційний і стипендійний. За останній рік кореспонденція „Комісії" збільшилася більше як удвоє і 30. вересня 1947 виказувала 10,897 посилок, в цьому 8,490 листів, 225 лист стипендійних виплат і 2,172 збіркових листів. Бюро „Комісії" складається з трьох осіб: секретарки, книговода і архіварка.

Зі звіту, якого відчитування зайняло поверх півтора години передали ми тут лиш найважніше. Якщо взяти під увагу, що в Централі КоДУС-у працювало постійно всього п'ять осіб, то виконана ними праця є справді незвичайно велика.

Це загальне звідомлення голови Комісії доповнили головний скарбник інж. Є. Чайковський і збірковий референт проф. Т. Волошин подрібними даними зі своїх ресортів.

Дальше голова Контрольної Комісії КоДУС-у п. радник Ладижинський склав звіт з двократної перевірки фінансової діяльности КоДУС-у, яка за кожним разом знаходила все в зразковім порядку, і поставив внесення на уділення абсолюторії.

В дискусії над звітом представники ЦПУЕ, ЦЕСУС-у і Студентських Громан висловили КоДУС-ові признання і подяку за висліди його праці. Загальні Збори ухвалили абсолюторію і окрему подяку для голови й усіх співробітників Комісії за успішну й жертвенну працю. При цьому ми довідалися, що в часі ювілейного свята УТГІ в Реґенсбурзі КоДУС відзначено як почесного члена тісї установи, а його голову проф. Кузелю наділено почесним докторатом, м. і. за заслуги в користь української молоді.

З черги приступлено до вибору проводу КоДУС-у й Контрольної Комісії на студійний рік 1947/8. Збори рішили залишити дальше дотеперішний провід й тільки доповнити його другим заступником голови в особі проф. д-ра Івана Розгона й представника Філії Авгсбург в особі проф. Д. Зайцева. До Контрольної Комісії вибрано о. д-ра В. Лабу, проф. П. Петренка й інж. Р. Білинського.

При тій нагоді проф. Кузеля порушив справу звороту стипендій. Краєвий КоДУС виплатив був стипендій на кілька мільйонів золотих і марок. Ці стипендії мали таксамо як і теперішні характер зворотних допомог, себто стипендіяти зобов'язалися повернути їх по покінченні студій. Це зобов'язання виповнило досі лиш невелике число довжників. На внесення д-ра Пеленського Збори вирішили: Тому, що теперішний КоДУС являється спадкоємцем Краєвого КоДУС-у і Львівського Академічного Фонду, **Загальні Збори взивають колишніх стипендіятів тих установ зачати сплату своїх зобов'язань, щоб уможливити допомогу більшій кількості теперішнього студентства.**

На цьому закінчено Загальні Збори тісї важної і корисної установи. Її успіхи доказують, що і в теперішніх неспреятливих обставинах гарт ідеалістів при добрім проводі може зробити незвичайно багато.

Р. Б.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Коляда на скитальників і на ветеранів У. П. А.

Наша молодь з Бостону не дармує, а працює для своїх рідних на скитальщині. Так дівчата з клюбу „Дочки України" і хлопці з „Амерікен Юкрейнієн Сивик Клоб" виручили нас старших і під час українського Христового Різдва пішли з колядою, щоб зібрати допомогу для наших скитальників, які не з своєї вини опинилися поза границями рідної України. Громадяни українці в Бостоні щиро приймали колядників і майже не було нікого, хто відказався б до жертви.

Отже склали: по $5: о. В. Каськів, Д. Шидловський, Г. Костецький, С. Кучер, С. Бойко, М. Мельник, П. Мороз, О. Панькевич, П. Боднар, В. Гоц, Д. Бортник; по $2: Г. Музика, А. Прухніцький, Каспрович, П. Муді, В. Шидлівський, В. Романюк, М. Романюк, К. Виноградник, Р. Сенеріб, І. Купчик, М. Боднар, В. Боднар, В. Хомин, Г. Зварич, Й. Бербелицький, Трейбуш, М. Гримак, І. Гримак, О. Школяр, С. Ярош, П. Костецький, В. Мигован, М. Давискиба, М. Давискиба, І. Берестецький, С. Алесі, С. Чопик, А. Чопик, В. Бойко, М. Мазур, М. Ярош, В. Терлецький, А. Івашко, І. Френчко, А. Колісник, А. Сілінська, Пащак, П. Улашкевич, М. Матукас, М. Козулькевич, Й. Свідзінський; по $1: Т. Музика, Г. Безупка, М. Кукуруза, А. Т. Казик, І. Виноградник, М. Попович, М. П. Норіс, П. Гримак, А. Мусяловський, М. Довганчук, А. Піняк, С. Медвідь, І. Довганчук, Т. Стипасюк, В. Дардинський, М. Берестецький, М. Зварич, К. Хенціцька, П. Шемета, П. Попович, П. Греценко, І. Зінько, М. Кучер, К. Штогрин, О. Кудрик, М. Вовк, К. Січкоріз, С. Івашко, М. Вонс, А. Попович, А. Смарщ, М. Сорочька, А. Стецьо, Ф. Барилюк, Т. Давид, А. Шафранська, В. Чопик, І. Чопик, С. Федірка, В. Оверко, Броджінська, М. Майданий, Г. Петрейко, С. Козик, О. Роговська, І. Сейбо, Д. Кузь, А. Бегеза, А. Шемета, А. Бортник, Г. Косован, І. Масний, І. Чічко, Б. Майданий, М. Косюк, М. Косован, В. Косован. — Решта дрібними. — Разом заколядовано перцією групою колядників: (А. Шедлівська, М. Каспрович, М. Гримак, Е. Трейбуш, Т. Музика, М. Гримак і бувший скиталець О. Костецький) $130.50.

Друга група (А. Пащак, О. Петрейко, Олеса Петрейко, Ю. Зінько) $63; гром. І. Загоруйко, Бурлінгтон, Вермонт переслав $20; разом заколядовано $213. 50. Колядників возили своїми автами: Т. Музика і М. Гримак. З тої суми відтягнено пару долярів за газоліну тим, що возили, а решта вислано до Допомогового Комітету у Филаделфії. Під час наших свят, такі сніги впали в Бостоні і околицях, що до многих наших громадян неможливо було зайти ані заїхати, та віримо, що ті свою жертву зложать, при найближчій нагоді. Всім колядникам і жертводавцям щире Спаси Біг.

За уряд „Дочок України": **Анна Шедлівська і М. Прухніцька.**

Подав **М. Давискиба.**

МІСТО НЮ ЙОРК.

Свято Соборности.

Намолотний на імпрези був останній тиждень в місяці січні б.р., бо у вівторок 27. і в пятницю 30. січня гостювали в Карнегі Гол у Ню Йорку такі визначні українки, як піяністка Любка Колеса й скрипачка Донна Гресько, а це вкладало обовязок на українську громаду взяти участь у концертах згаданих артисток. З цих причин упляноване на неділю 1. лютого до шкільної авдиторії Свято Соборности українських земель не заповідалося удачно. Та як в минулому, так і тепер часто невгадно було наперед, як зареагує українська громада на оголошення. Тому заповнена у щерть концертова заля була несподіванкою для аранжерів свята, тобто для Обєднаного Комітету Українських Національних Товариств Міста Ню Йорку.

Програма була така: виступ Національного Хору міста Ню Йорку, дир. проф. Ю. Кириченко — на початку й на кінці концерту. Разом хор відспівав 6 пісень а це: Живи Україно, композиція М. Гайворонського; Прилетів Сокіл (щедрівка) К. Стеценка з сольом О. Задорецької; Гей Січ іде, ар. Ю. Кириченка; Ой на горі женці жнуть, О. Кошиця; його ж: Ой у полі Баришполі, з сольом Евгена Крука; Ой видно село, Я. Ярославенка. Хор був гарно зодягнений в народні одяги, соля панни Задорецької й Евгена Крука видержані на належній висоті, а запал публики спонукав працьовитого й талановитого дириґента до надатку.

Народний співак, Петро Ординський, як показується, ще дальше може прикувати публику добором пісень і невтомним баритоном, який виявився належною силою в таких піснях, як: Із-за Чорного моря, М. Гайворонського; Ой чого ти почорніло, М. Лисенка; Ой Дніпре, мій Дніпре, Лисенка, і в наддатку: Ми воїни України. За принагідне виконання дістав належне признання.

Скрипкове сольо С. Попіль-Олеськевича, вказує на талант скрипака, але у виконанні був брак зіграння з акомпаніятором, якою була панна Оля Дмитрів при всіх точках, отже й при скрипці. Деклямація з поезій Олеся, виголошена О. Бісиком, випала на повне вдовілля публики, а вступне слово адв. М. Гаврилка (по англійськи) вказувало, що бесідник належно приготовився до промови і опанував предмет.

Кульмінаційною точкою свята була промова (по українськи) д-ра Т. Олексіюка, б. члена Централної Ради. Промовець згадав про ідею й діяльність української державности від часів Київської а потім Галицької держави, майстерно вивязався з доби Литовсько-Ягайлонської і дійшов до найновіших часів примусової політичної еміґрації, яка дає вигнанцям рідної землі спроможність розголосити ідею незалежности України й конечність соборности українських земель, а підготовитися до зреалізування цеї ідеї серед відповідної політичної кон'юнктури.

Спів, деклямація, промова й кінцевий Український Гимн надали справжнього українського духа приявній публиці, серед якої значне число становили нові іміґранти.

Р-р

АЛЬБАНІЯ ПЕРЕД МІЖНАРОДНИМ СУДОМ В ГАЗІ

Гага, 26 лютого. Міжнародний трибунал в Газі почав сьогодні переслухання в справі британського обвинувачення проти Альбанії за безправне закладання мін в проливі Корфу, від яких були пошкоджені два британські нищильники, при чому згинуло 44 моряків. Суд вислухав докищо думки обох спірних сторін.

ЗАПРИСЯЖЕНО ЕСПАНСЬКУ РЕГЕНЦІЙНУ РАДУ

Мадрид, 26 лютого. Сьогодні тут зроблено перший крок для здійснення т. зв. Закону про наслідство, що його потверджено національним плебісцитом минулого року. Франко заприсягнув 12 членів Регенційної Ради, що мала б перебрати владу на випадок, якби Франко з будьяких причин перестав її виконувати. До того часу Рада буде дорадчим тілом для Франка в таких випадках, як проголошення війни, чи заключення миру.

ПОШУКУВАННЯ

Стрийка ІЛЬКА МАРТИНЮКА, що живе в Ньюарку, та знайомих, пошукує Іван Мартинюк з Ценева, повіт Бережани. Голоситеся на адресу: M. CHOMANCZUK, 190 E. 3rd St., New York 9, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1793. Фальшивий алярм.

Коли Нкіма потрясла деревом, важкі овочі посипалися на землю. — Сторож вистрілив і ціла ватага зірвалася зі сну та зі зброєю в руках кинулася в хащі. — Тоді малпочоловік спустив кульку просто перед Дженy. — Та Джена, поденервована своїм нещастям, відскочила набік зо страху.